

питання щодо розробки та реалізації заходів, які б дали змогу зберегти вітчизняний аерокосмічний потенціал і сприяти експансії українських підприємств на міжнародних ринках відповідних товарів і послуг, альтернативних російському.

Як показав проведений вище аналіз, де-факто доволі радикальна трансформація української зовнішньої торгівлі як у галузевому, так і в географічному плані вже відбувається. При цьому вкрай важливо домогтися того, щоб в процесі цієї трансформації українська економіка не пішла шляхом деіндустріалізації. Звичайно, Україна повинна використовувати на світовому ринку свої конкурентні переваги у сфері виробництва продовольства. Тим більш, що зростання світового попиту на продовольство робить його вагомим інструментом не лише у сфері геоекономіки, а й у сфері геополітики. Однак Україні при цьому вкрай важливо підвищувати у своєму експорті питому вагу продукції з високою часткою доданої вартості, особливо високотехнологічної продукції. І тут діяльність бізнесу й держави повинна об'єднуватись на основі національної зовнішньоторговельної політики. Зокрема підприємці та експерти доволі багато нарікають на незадовільну роботу посольств і торгових представництв України за кордоном з підтримки просування українських товарів і послуг на іноземні ринки. За умов нинішнього загострення міжнародної конкуренції збереження й надалі усталеного рівня роботи українських представництв за кордоном щодо підтримки вітчизняного експорту загрожуватиме його подальшою стагнацією, а в деяких сегментах ринку – і скороченням обсягів експорту.

Що ж стосується імпорту товарів і послуг в Україну, то, поряд з успіхами з диверсифікації постачальників енергоносіїв, не варто забувати і про поставки в Україну інвестиційних товарів, особливо машин і обладнання, необхідних для модернізації української економіки. Не втрачає своєї актуальності й питання розвитку в Україні виробництв з імпортозаміщення різних товарів.

Список використаних джерел

1. *Офіційний сайт Європейської статистики*. - [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat>.
2. *Державна служба статистики України* [Електронний ресурс]. –
Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Вікторія ВІШОВАН
науковий керівник
к.е.н., доц. Король В.С.
ІФНІМ ТНЕУ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Останнім часом розвиток інноваційної політики та національних інноваційних систем високорозвинених країн характеризується значними

змiнами. Це пов'язано, як з пошуком шляхів виходу з глобальної фiнансово-економiчної кризи, так i з появою новiтнiх NBIC–технологiй, а саме: нано-, бiо-, iнформацiйно-комуникацiйних та когнiтивних технологiй, що значно впливатимуть на розвиток промислового виробництва, освiту, економiку, торгiвлю, соцiум та культуру [1].

Основнi задачею є спрямування дослiджень, розробок та iнновацiй на вирiшення сьогоденних проблем суспiльства: клiматичнi змiни, доцiльне використання енергiї та ресурсiв, демографiчнi проблеми та проблеми охорони здоров'я.

Вiдмiтимо, що деякi з основних прiоритетних напрямiв нової iнновацiйної полiтики на рiвнi Європейського Союзу вже представленi в iснуючих iнновацiйних полiтиках країн на національному та рiональному рiвнях.

Курс на створення конкурентоспроможної iнновацiйної економiки був узятий в березнi 2000 року в Лiсабонi на самiтi ЄС, а роком пiзніше Рада Європи ухвалила низку конкретних завдань у сферi стимулювання iнновацiйного розвитку. Серед них основними були: збiльшення частки витрат на НДДКР у країнax ЄС з 1,9 % до 3 % ВВП, перш за все, за рахунок асигнувань приватного сектора; подальша вертикальна i горизонтальна координацiя iнновацiйної полiтики; створення єдиного Європейського дослiдницького простору з урахуванням розширення Євросоюзу. У даний час ЄС в середньому спрямовує на НДДКР 2,3 % ВВП, у той час як США — 2,95 %, Японiя — 3,12 % (у рядi європейських країн цей показник вищий: у Швецiї — 3,3 %, Фiнляндiї — 3,1 %). У 2008 році ЄС витратив на НДДКР у галузi медичних технологiй, авiацiї, фармацевтики та iнших наукомiстких сфер 164 млрд. євро, а США — 288 млрд. євро. Якщо в США частка приватного сектора у загальних витратах на НДДКР складає 68,2%, то в ЄС — 56,3%. У Європейському Союзi приблизно 65% НДДКР, якi фiнансуються національними урядами, реалiзуються в унiверситетах та дослiдницьких державних iнститутах. У той же час, наприклад, у США, бiля половини державних фондiв, якi фiнансують НДДКР, орієнтованi на пiдприємства, а у Японiї державне фiнансування НДДКР майже повністю спрямоване на пiдприємства. Серйозно вiдстає ЄС i за показниками iнновацiйної активностi, зокрема за часткою у ВВП венчурного капiталу, капiталiзацiї нових компанiй, ринку iнформацiйних технологiй, а також за питомою вагою нових продуктiв на національних ринках [3, с. 60].

У теперiшнiй час ЄС намагається переорiєнтувати дiяльнiсть в iнновацiйнiй сферi вiдповiдно двом основним напрямам: перше — перенесення пiдтримки з НДДКР на пiдвищення конкурентоспроможностi товарiв та послуг у свiтовiй економiцi; друге - орієнтацiя iнновацiйної дiяльностi окремим галузям та секторам економiки на спiвробiтництво усiєї сукупностi галузей i секторiв. Вiдповiдно Європейській Комiсiї це повинно дозволити переорiєнтувати промислову полiтику iз директивної та галузевої у полiтику горизонтального спiвробiтництва. У таких рамках полiтика НДДКР повинна застосовуватися на першочергових проєктах з розвитку ключових технологiй,

які спроможні здійснювати прямий вплив на підвищення конкурентоспроможності європейських підприємств. Прикладом цього "горизонтального підходу" є сприяння розвитку суміжних технологій, застосування яких охоплює декілька секторів економіки [3, с. 8]. Таким чином, ЄС приділяє пріоритетну увагу розвитку інноваційної компоненти економіки. На рівні інтеграційного угруповання проводиться єдина інноваційна політика. Її основою є норми, що закладені в основоположних договорах ЄС і низці стратегічних документів. Інституційний аспект інноваційної політики постійно розширяється. У зв'язку з цим розвивається й адміністративний механізм її реалізації, у який включено органи усіх гілок наднаціональної влади, спеціальні установи, наукові структури і незалежні міжнародні організації. Розробка і реалізація заходів інноваційної політики ЄС заснована на впровадженні міжнародних стандартів управління інноваційною діяльністю. У подальших дослідженнях за цим напрямом передбачається розглянути особливі заходи підтримки інновацій у ЄС, а також визначити імперативи інтеграції науки і реального сектора як основи інноваційного розвитку економіки.

Список використаних джерел:

1. В.Н.Кисилев, Д.А. Рубальтер, О.В.Руденский *Инновационная политика и национальные инновационные системы Канады, Великобритании, Италии, Германии и Японии [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.csr.ru/inform/default.htm>*
2. *Європейська інтеграція і глобальні проблеми сучасності* / Буряк П.Ю., Гупало О.Г. - .: Хай-Тек Прес, 2007.- 60 с.
3. *Посібник "Від ідеї до продукту"* / Янворський М.С., Ригель М.І. - Львів, 2009. - 8 с.
4. *Європейська інтеграція: крок за кроком* / Д. Корбут, В. Замятін, І. Піддуська та ін. - К.: Європа ХХІ, 2001. - 78 с.

Леся ШЕЛЕНКО

науковий керівник

канд. наук з держ. упр, доц., Ляхович Г.І.

ІФННІМ ТНЕУ

ЄВРОПЕЙСЬКА БАНКІВСЬКА СИСТЕМА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

На сучасному етапі європейська банківська система функціонує на трьох рівнях: комерційні банки, Європейська система національних банків - центральні банки країн Європи, які втілюють в життя політику Європейського Центрального банку (далі ЄЦБ) і сам ЄЦБ. ЄЦБ є єдиним емісійним центром для країн Європейського союзу, що входять в зону євро, а також визначає грошово-кредитну політику країн регіону. Крім того, згідно зі статутом ЄЦБ національні банки передали йому частину валютних резервів. Валютні резерви,